SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятайте про Україну!

No. 79. JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, APRIL 28, 1989 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 28-го КВІТНЯ 1989 Ч. 79. РІК XCVI

„Христос Воскрес!" — на землях України Могутній клич лунав із роду в рід"

„УВІЙДІТЬ УСІ У РАДІСТЬ ГОСПОДА СВОГО!"

(ПАСХАЛЬНЕ АРХИПАСТИРСЬКЕ ПОСЛАННЯ)

До Всечесного Духовенства і Вірних
Української Православної Церкви в Америці й Канаді

„Увійдіть усі у радість Господа свого, перші останні, однакову нагороду прийміть! Багаті й убогі разом веселіться!"

Цими словами св. Іван Золотоустий висловлює велику радість з нагоди Воскресіння Христового. Він запрошує всіх працівників на ниві Божій — тих, що стали до праці на самому початку з молодости, і тих, що прийшли в останній годині свого життя на землі — щоб усі разом веселилися. Бо Господь Милосердний до всіх. „Він приймає й останнього, як і першого... Він милує і заспокоює... й добрі наміри винагороджує..." Тому й Церква співає на Великдень: „В цей день, що його дав Господь, радіймо і веселімось у ньому!"

Ми радіємо в цей день, бо Воскресіння Христове — це джерело нашої віри. Це стверджує св. ап. Павло так: „Коли б Христос не воскрес, то даремна наша проповідь і марна наша віра" (I Кор. 15:14).

Господь Ісус Христос відкупив людські гріхи на Голгофі, але коли б Він не воскрес із мертвих, то хто повірив би в Його Божество? Апостоли спершу зневірялись були, але Своїм явленням Господь укріпив їхню віру. Він сказав до апостола Томи: „Дай сюди палець твій і поглянь на руки Мої і дай руку твою і вложи в ребра і не будь не вірний, а вірний" (Ів. 20:27).

Воскресіння Христове — це джерело надії. Для нас, віруючих, ціль нашого земського життя полягає в тому, щоб підготувати себе до вічного життя. Зі смертю людини життя не кінчається. Смерть є лише переходом від земного до вічного життя. Тому нам треба пам'ятати, що лише у Христі воскреснемо; не смерть, а життя нас чекає. „Смерте, де твоя перемога? Де твоє, смерте, жало?" — запитує ап. Павло (I Кор. 15:55). Тому Воскресіння є святом нашої надії, яка ніколи нас не покидає. Наша письменниця Леся Українка пише: „А я таки в без надії буду сподіватись, геть думи сумні!"

Зокрема нашому многострадальному народові треба надіятися на Боже милосердя і пам'ятати, що після Голгофти прийде Воскресіння. Нам треба твердо вірити й надіятися, особливо в сучасному часі, що вже недалекий той день, коли Українська Православна Церква стане вільною на Батьківщині, якою Вона є у вільному світі.

Воскресіння Христове — це джерело нашої любови. З любови до людей Син Божий прийшов на світ, щоб перетерпіти хресні муки за наші гріхи і спасти нас. Уся Його наука — це один заклик любити Бога та ближнього. „Нову заповідь Я вам даю: Любіть один одного! Як Я вас полюбив, так любіть один одного й ви. По тому пізнають усі, що ви учні Мої, як любов між собою ви матимете" (Ів. 13:34-35). Тому Воскресіння Христове — це свято любови християнської. Відкриймо ж наші серця в день Світлого Воскресіння, щоб вони наповнилися радістю та любов'ю!

Вітаючи вас, мої улюблені, з великим святом Воскресіння Христового з словами св. Івана Золотоустого: „Увійдіть усі у радість Господа свого!"

Бог милости і щедрот, Отець світла і правди нехай прихилиться до наших спільних молитов і прискорить день, коли всі українці єдиними устами і єдиним серцем славитимуть Отця і Сина і Святого Духа. Амінь.

Христос Воскрес!
Воістину Воскрес!

† **Всеволод,** Єпископ Української Православної Церкви в Америці й Канаді (Вселенська Патріярхія) та Української Автокефальної Православної Церкви (Соборноправної)

ПОНАД 20,000 ВИЙШЛО НА ВУЛИЦІ ЛЬВОВА

Львів (ЗП УГС). — 20, 21 і 22-го квітня у Львові відбувалися багатолюдні мітинги протесту проти незаконного відкинення кандидатів у народні депутати СССР. Особливо львів'яни обурені тим, як партбюрократія відсіювала Івана Драча, вдаючися при цьому до порушення всіх процедур. Наприклад, на окружні збори зібрали не обраних делегатів, а призначених парткомами, тому Драча й провалили. Це настільки обурило людей, що вони вийшли з протестом на вулиці.

Крім того, в п'ятницю, 21-го квітня, на восьми підприємствах Львова між 3-ою і 4-ою годинами відбувся попереджувальний страйк — вперше за весь період совєтської влади Львова. Страйкували на заводі ім. Леніна, на заводі „Фрезерний верстат" тощо.

В суботу, 22-го квітня, на громадський мітинг з участю 20 — 25,000 чоловік прийшов перший секретар Львівського обкому партії Я. Погребняк і давав відповіді на деякі запитання. Разом з ним на мітингу були заступник голови міськвиконкому Панцюк, голова райвиконкому Літюга, прокурор Львова Крикливець, нач УВС Львівської області Попов та інші.

Щоб стояти поряд із ними й не бути залежними від них, Ініціятивна група для проведення мітингів вирішила стати на підмурівки фонтану „Нептун". Таким чином керівники мітингу і партапаратники опинилися одні напроти одних. Мітинг пройшов спокійно, без образ із обох боків. Група партапаратників не мала жадного впливу на багатотисячну масу народу.

(Закінчення на ст. 7-ій)

ПРОФ. Я. ПЕЛІКАН В ЧИКАҐО

Чикаґо. — Університет Лойола у співпраці з місцевим відділом Комітету 1000-ліття Християнства Руси-України влаштовують доповідь відомого теолога з Ейлского університету проф. Ярослава Пелікана в суботу 6-го травня ц.р., о год. 4:30 по полудні. Прелеґент читатиме доповідь на тему „Український досвід 1000-ліття — спроба синтези Заходу і Сходу", на північному кампусі університету Лойола, 6525 Норт Шерідан ровд.

Христос Воскрес!

„Христос воскрес!" — на землях України
Могутній клич лунав із роду в рід,
І нині знов нехай до Вас долине
Цей традиційний прадідів привіт!

„Христос воскрес!" — дзвонили лунко дзвони,
Летіла благовість з села в село.
Тепер зітру з очей сльозу солону
І зморщу в тузі втомлене чоло...

„Христос воскрес!" — яка в словах цих сила,
Що діяла на протязі віків,
Вона народи світу покорила,
Народ зберіг цей клич до наших днів.

(Вірш з України)

„БУДЬМО ВІРНІ БОГОВІ І ЦЕРКВІ"

(ВЕЛИКОДНЄ АРХИПАСТИРСЬКЕ ПОСЛАННЯ СОБОРУ ЄПИСКОПІВ УКРАЇНСЬКОЇ АВТОКЕФАЛЬНОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ)

Дорогі й улюблені у Христі!

Воскресіння Христове, як жодне інше свято Української Православної Церкви — це свято радости і світла. „Нині все наповнилося світлом — небо і земля і глибини підземнії, — співається у стихірі Великодного канону. — Нехай же святкує все творіння Христове Воскресіння, ним бо воно стверджується". Стверджується у всеохоплюючому усвідомленні перемоги світла над темрявою, добра над злом, життя над смертю.

Пройшовши подвиг Великого Посту, переживши біль і гіркоту Страсного Тижня, відчувши темну безнадійність запечатаного гробу, ми дочекались нарешті хвилини невимовної радости, коли відкрилась брама церковна, притемнений храм спалахнув сотнями світел і в темряву весняного неба полинув гимн перемоги: Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав, і тим, що у гробах, життя дарував!

І здавалось у той момент, що світлі ризи священика спалахнули сяйвом, як шати світлоносного ангела біля гробу Господнього, що казав мироносцям: „Нема Його тут, бо воскрес, як казав... воскрес Він із мертвих і попереджує вас у Галілеї, там Його побачите". І здавалось у той мент, що й ми самі засяяли світлом Христового Воскресіння, і, як богосяйні діти Воскреслого Спасителя, увійшли до Нового Єрусалиму, щоб просвітитись торжеством.

Великдень — це найрадісніше і найсвітліше свято Православної Церкви, але фактично така ж радісна і світла вся наша віра. Вона єднає нас з Богом, дозволяє нам синами і доньками Божими називатися, дає нам зміст життя, веде дорогою правди, підтримує в тяжкі часи, дає надію на вічність нашого існування — спочатку тут, на землі, а потім у світлих оселях нашого Творця. Протягом свого майже 2000-літнього існування, християнство наповнювало світ своїм благодатним впливом, очищало, ушляхетнювало і наближало до Бога схильні до гріха людські душі, продовжувало сонми святих і подвижників, давало натхнення незліченним письменникам, поетам, композиторам, мистцям, архітектам, народним майстрам.

Але чому ж тоді у світі і далі так багато гріха і зла? Чому так багато невірства, безнадійности, розпачу, браку життєвої спрямованости? Чому шириться нечесність, несумлінність, обман, насильство, злочинство, алькоголізм, наркоманія? У багатьох випадках причину всього цього зла можна знайти у нехтуванні засадами християнської віри, у відреченні від Бога та Його Церкви, у вивищенні свого „Я", як найвищої рушійної сили і єдиного дороговказу.

Ще трагічніша і страхітливіша ситуація витворюється там, де релігію проголошують поза законом і ставлять своїм завданням викорінити її з лиця землі. Наше бурхливе XX сторіччя було свідком гонінь проти Христової Церкви, у порівнянні з якими блідну́ть найчорніші діла Нерона, Діоклетіяна та інших горезвісних гонителів. Християнство намагались замінити міражем утопічної комуни, віру в Бога — поклонінням божевільному диктаторові, який вимагав гекатомби людських жертв. З допусту Божого чи не найбільше жертв приніс за свою відданість Христові і своїй батьківській Православній Церкві наш побожний український народ. В 1000-літній історії Християнської України, поруч з численними світлими сторінками, було багато сумних і навіть трагічних сторінок, але ніщо не може зрівнятися з тим випробуванням, яке їй довелось пережити протягом семи десятиліть безбожного червоного панування.

І ось, якраз тоді, коли ми переступили поріг нашого другого тисячоліття, на безпросвітно-темному небі з'явились проблиски світла, які можливо знаменують прихід нового світанку на поневолених безбожниками землях, включно з нашою Україною. Заговорили люди: відкрито домагаються людських, національних, культурних і релігійних прав; засуджують страхітливе минуле і його причинників, вимагають більшої свободи, демократизації. Церква, яка понад 70 років зазнавала гонінь, тепер здобуває пошану, як благодатна моральна сила в докорінно здеморалізованому безбожною владою суспільстві. Але в червоній імперії, як і колись у царській, немає місця для національної Церкви українського народу. Московська Православна Церква, яка вірно служила царям, допомагала їм поневолювати та русифікувати неросійські народи, ні в чому не змінилась у своєму підході до питання про незалежну Українську Православну Церкву: її „не було, немає, і бути не може!"

І тому справжнім променем сонця на затягнутому чорними хмарами небі була недавня вістка з України про те, що п'ять свідомих православних українців мужньо заявили усьому світові, що Українська Автокефальна Православна Церква була, є і буде! Вони створили Ініціятивний комітет відновлення УАПЦ. У своєму першому зверненні вони засуджують панування Російської Православної Церкви над Православною Церквою українського народу, засуджують позбавлення православних українців можливости молитися, проповідувати та вчитися в духовних школах своєю рідною мовою і заявляють, що докладатимуть всіх зусиль для відновлення на Україні Української Автокефальної Православної Церкви.

На початку цього сторіччя, в часи темної московської реакції, невелика група національно-свідомих православних українців на чолі з протоієреєм Василем Липківським плекала мрію про вільну Українську Православну Церкву, звільнену від кайданів довгої тяжкої неволі. Минуло два десятиріччя, і ця мрія стала дійсністю. Ми, що живемо у вільному світі і, як спадкоємці 1000-літньої Київської Митрополії, несемо прапор Українського Православія, бажаємо п'ятьом відважним першопроходцям, щоб вони стали таким же ядром нового відродження Української Автокефальної Православної Церкви, на українській землі. Ми молимо Всевишнього Бога, щоб Він дав їм силу і витривалість, і з свого боку обіцяємо їм всесторонню підтримку.

Осяяні світлом Христового Воскресіння, разом з нашими братами і сестрами на Україні, зберігаймо, як дорогоцінний скарб, святу православну віру батьків наших, будьмо вірні Богові та Його Церкві, живімо за заповітами Христовими, своїми ділами робімо свій вклад у моральне відродження світу.

Благословення нехай буде завжди з вами.

Христос Воскрес! Воістину Воскрес!

Віддані вам у Христі:

† **Мстислав,** *митрополит*
† **Константин,** *архиєпископ*
† **Анатолій,** *архиєпископ*
† **Володимир,** *архиєпископ*
† **Антоній,** *єпископ*
† **Паїсій,** *єпископ*

Великдень, Світле Воскресіння Христове, 1989 року. Оселя Св. Андрія Первозваного Саут Бавнд Брук, Н.Дж., ЗСА

З ЄРУСАЛИМУ ПОВІДОМИЛИ, що ізраїльський міністер закордонних справ Моше Аренс знову прибуде до Вашінгтону, де він має в пляні зустрінутись з президентом Джорджом Бушом і державним секретарем Джеймсом Бейкером і обговорити з ними докладно виборчий плян прем'єр-міністра Іцака Шаміра на окупованих арабських землях. Ціль таких виборів є встановити хто з палестинців на західньому березі ріки Йордан і смузі Ґази є найбільш популярним серед місцевих арабів. З тими, які отримають найбільше голосів уряд Шаміра має в пляні вести переговори про майбутність згаданих земель і самоуправу. Таким чином Ізраїль хоче оминути безпосередніх розмов з Палестинською Визвольною Організацією Ясіра Арафата. Дж. Буш покищо похвально висловився про плян Шаміра і просив інші арабські країни впливати на місцевих палестинців, щоб вони, прийнаймні тимчасово, прийняли таку розв'язку. Керівники ПВО заявили, що немає навіть мови про те, щоб на окупованих землях відбувались будь-які вибори у присутності там ізраїльського окупаційного війська.

АҐЕНТСТВО АССОШІЄЙТЕД ПРЕСС, покликаючись на телефонічне інтерв'ю з членом Демократичного союзу Юрієм Матюновим інформує, що московські суди покарали тюрмою на 15 діб 25 учасників демонстрації, яка відбулася в Москві на сквері Пушкіна, а 18-ох демонстрантів покликали до прокуратури і кожному вручили кусок паперу з визначеною сумою карбованців, які вони повинні заплатити за участь в нелеґальній демонстрації. Демонстрація була влаштована для того, щоб запротестувати проти брутальної поведінки совєтської армії, КҐБ, міліції і частин специяльного призначення (чорноберетників) під час розгону великої демонстрації в Тбілісі, Грузинська ССР.

ПРЕДСТАВНИК ПОЛЬСЬКОГО комуністичного уряду заявив у Варшаві кореспондентам, що суд наказав звільнити колишнього працівника державної служби безпеки Вальдемара Хмілєвського, одного із чотирьох польських „каґебістів", які вбили о. Єжи Попєлюшка. **Хмілєвський був засуджений в 1985 році на 14 літ тюрми за участь у вбивстві.**

„ХТО ВІРУЄ, ТОЙ НЕ МАЄ НІЧОГО НЕМОЖЛИВОГО"

ПОСЛАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ АВТОКЕФАЛЬНОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ СОБОРНОПРАВНОЇ В АМЕРИЦІ Й ЕВРОПІ

Високопреосвященним Владикам, Архиєпископам і Єпископам, всечесним отцям і віруючим святої Української Автокефальної Православної Церкви (Соборноправної), та всім високодостойним християнським душпастирям і віруючим у поневоленій Україні та по всьому світі, які моляться і борються за незалежність християнської України.

Великоднє Архипастирське Послання
Мир Божий і Архипастирське Благословення

Христос Воскрес!

Воістину Воскрес! І воістину воскресне Українська Християнська Незалежна Соборна Держава!... Ми молимось і боремось, і вся українська християнська нація у взаємній любові молиться і бореться і осягне перемогу, бо так заповів воскреслий Ісус Христос. І тому нині воскреслий Його Дух так надхненно і відважно підніс у молитвах і боротьбі за незалежність всю українську православну християнську націю, як в Україні, так і по всьому світі.

І тому в цей урочистий День Ісуса Христа вся Вселенна радується: „Воскресіння Твоє, Христе Спасе, янголи оспівують на небесах, і нас на землі, сподоби від чистого серця Тебе славити".

Христос заповів, щоб понад усе ми любили Бога. А також, щоб ми всі взаємно любилися між собою, як Бог нас полюбив. І тоді ми завжди осягнемо благословенну перемогу в нашій праці і боротьбі.

„І ніхто більшої любови не має над ту, як хто власне життя поклав би за друзів своїх" (Іван, 15, 13). І Христос власним життям дав приклад абсолютної любови і самопожертви для спасіння душ людства. А ми ж православні християни. І нас просять наші улюблені брати і сестри із поневоленої України, щоб ми допомогли їм із волелюбних країн світу. Вони моляться і борються за волелюбність і незалежність християнської України.

І ми повинні допомогти їм усім, чого потребують вони, включно до самопожертви. Пишіть листи до української визвольної організацій і комітетів у поневоленій Україні, а також і до окремих провідників-мучеників і провідниць-мучениць, які виявили себе, як праведники-святі, національні герої і героїні, ставши саможертвенно в обороні Богом благословенного добротолюбного життя.

(Закінчення на ст. 7-ій)

М. ҐОРБАЧОВ ОБОРОНЯЄТЬСЯ ПЕРЕД НАПАДАМИ

Москва. — Совєтський керівник — генеральний секретар ЦК КПСС і голова Президії Верховної Ради СССР — Міхаіл Ґорбачов заявив на спеціяльному пленумі Ценрального Комітету у вівторок, 25-го квітня, що висліди виборів минулого місяця до Конґресу народних депутатів дали можливість компартії проводити більш радикальні зміни по лінії гласности і перебудови, народ, мовляв, чекаючи задовго на заповіджені зміни, почав з чимраз більшим неспокоєм придивлятися до місцевих керівників і в результаті їхнього застою вирішив віддати свої голоси у виборах для тих осіб, які обіцяли зміни і поліпшення економічної ситуації. В результаті застою, — заявив М. Ґорбачов, частини промови якого передало пресове аґентство ТАСС, — збільшилося злочинство в загальному, почав відроджуватись націоналізм у деяких республіках, хаос і розчарування.

Поінформовані особи кажуть, що заключне слово совєтського генсека було призначене для того, щоб відбити атаки на нього і його політику гласности, перебудови і демократизації, відкрито висловлювані на пленумі ЦК КПСС багатьма членами, які дуже виразно обвинувачували Політбюро за прогру у виборах багатьох довголітних і заслужених партійних діячів.

„Деякі з товаришів, заявив М. Ґорбачов, пішли навіть так далеко, що почали складати заяви про катастрофу політики гласности, не взявши навіть до уваги, що багато з них були вже в такій стадії бездіяльности, що народ почав сам перебирати ініціятиву у свої руки, немаючи більше терпеливости чекати на перебудову. Я вважаю, товариші висліди виборів 26-го березня ц.р. позитивним виявом гласности і перебудови", — заявив генсек. Він обвинуватив також місцевих керівників, тих, що програли вибори, бо вони не зуміли включити у свою передвиборчу програму позитивів перебодови, які переконали б виборців, а деякі стосувалили старі давні стереотипи поведінки з часів застою, вважаючи, що їх вже ніхто не може замінити на керівних місцях. Вкінці М. Ґорбачов заповів, що відтепер відповідальні керівники партії будуть змушені взяти на себе більше безпосередньої відповідальности за введення в життя програми гласности, перебудови і демократизації.

ТАСС покищо не опублікував інших промов на пленумі ЦК КПСС, але як заявив Георгій Розумовський, такі виступи будуть подані до публічного відома. М. Горбачов заповів черговий пленум ЦК в травні цього року, присвячений плянуванню програми Конґресу народних депутатів і діловому відкиненні закидів „лекого", що їхня програ у виборах, є прогрою компартії.

УСІМ ЧЛЕНАМ, ЧИТАЧАМ ТА ВСІМ УКРАЇНЦЯМ, ЯКІ СВЯТКУЮТЬ ЦЕЙ ПРАЗНИК ВОСКРЕСІННЯ ХРИСТОВОГО БАЖАЄМО РАДОСТІ, НАСНАГИ ТА ВСІХ БЛАГ ГОСПОДНІХ!

ЕКЗЕКУТИВА УНСОЮЗУ І „В-ВО „СВОБОДА"

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc at 30 Montgomery Street Jersey City, N.J 07302
Svoboda: (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200
Subscription 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00 UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda"
Postmaster: Send address changes to
Svoboda 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J 07302
Tel (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J
P.O. Box 346 Jersey City, N.J 07303

Великодні дзвони

У цьому році настала велика прірва між Юліянським і Григоріянським календарями. Вірні Української Католицької Церкви у трьох епархіях ЗСА святкували Великдень уже 26-го березня, вірні у Нюйоркську-Стемфордській епархії, — разом з усіма своїми братами-православними, святкуватимуть те найбільше свято – свят щойно 30-го квітня, при чому Світлий Понеділок буде у першому дні травня, у Велику П'ятницю, у передполудневих годинах виставлять Плащаницю і від того моменту аж до Воскресної Утрені в суботу вечором усі церковні відправи супроводять калаталом. Щойно тоді, коли вперше залунає пісня „Христос Воскрес" — водночас вдарять у церковні дзвони. Так було за давньою традицією в обох наших традиційних Церквах. Від жовтня 1917 року в Наддніпрянській Україні за атеїстичної влади — не вільно було дзвонити у церквах. У минулому тижні кореспондент „Ню Йорк Таймсу" з Москви приніс „сенсаційну" вістку, що там уперше від 70-ти років задзвонив дзвін одного московського собору. Цікаво, чи цю „поступку" Церкві поширено й на „самостійну" совєтську Україну? Якщо так, то від Попраду по Дін задзвонять дзвони в усіх українських храмах, сповіщаючи найбільше чудо-чудес, що його бачив світ.

Великодні дзвони — це символ радости, що Христос Воскрес, що Він своєю мученицькою смертю смерть подолав і що своїм воскресінням надхнув вірою і надією всі народи, притолочені каменем неволі, що й той камінь відпаде і що воскресне їхня воля. Чи можна уявити собі кращу символіку? І чи можна придумати якусь більшу і кращу ціль, як прагнення волі, придавленої ворожим каменем! Живемо у прецікавому часі. На наших очах розіграється на велетенському просторі Евразії драма, що її дальших дій і кінця ніхто не всилі передбачити. Покищо тамошні відносини й уся ситуація в Україні пригадує дещо час перед вибухом березневої революції в Петрограді. Під час Першої світової війни не було в Україні ні однієї української школи, ні однієї української газети, ні однієї читальні „Просвіти". „Від молдавина аж до фина все мовчить" — писав Шевченко у грудні 1845 року і той стан проіснував аж до березня 1917 року. Швидко після Полтавського бою у 1709 році з наказу від прокурора „Святєйшого Синода" московський патріярх кинув клятву на Івана Мазепу і його щонеділі в усіх православних церквах виклинали. Але коли тільки повіяв визвольницько-революційний вітер, то в Україні виклинання замовкло. І після Першої світової війни скрізь були церковні дзвони. Під час Другої світової війни німці масово вивезли дзвони для перетоплювання на зброю. У багатьох селах селяни дзвони поховали. Чи дотепер збереглися чи і заграють дзвони у Володимирському й Софійському соборах та на Печерській лаврі — тих символах українського Києва і у церкві св. Юра у Львові?!

Але й коли не скрізь дзвонитимуть вони на дзвіницях, то в серцях і душах українських людей віджила приспана русифікаторською неволею віра і надія. Назверх за УССР було краще, як за царату, бо для прикраси трирічного існування української державности, московські займанці залишили вивіску „український — українська". По суті відносини пригадують боротьбу, що її повели українці на терені петербурзьких дум, після революції 1905 року, боротьбу за рівноправність української мови з російською. І тепер треба відроджувати в затруєних неволі душах неволею — національну гідність і гордість, щоб батьки посилали дітей до української, а не до російської школи і щоб не боялися голосно говорити рідною мовою.

Свято Воскресення Христового повинно надхнути українських людей, завжди близьких Церкві і релігії, новою вірою, надією і особистою відвагою. Ми тут, у діяспорі, у вільній країні, дуже нетерпеливимося. Історія не визнає критерії почувань. Радіймо і тим, що в Україні „рушилось", що нема вже там мертвої тиші. І в такому радісному настрої вітаймо один одного словами „Христос Воскрес — „Воістину Воскрес!"

Володимир Барагура

ДЕ ТИ, ХРИСТЕ, В ДЕНЬ ТВОГО СВІТЛОГО ВОСКРЕСІННЯ?..

Отримавши низку святочних побажань з нагоди Воскресіння Христового, я з жахом і болем серця спостеріг, що ні одна карточка не мала зображення постаті воскреслого Христа, якому присвячений празник Великодня. Всі, отримані мною картки, рябіли писанками, вербовими гілками, зайчиками, курятками, весняними квітами, сценами випроваджування гаївок та „обливаного понеділка".

Все те великодні атрибути периферійного значення. Це традиційні вияви фольклору, які символізують народні вірування у зв'язку з пробудженням життя з приходом весни, величання життєдайного бога Сонця, ожидання доброго врожаю. Ці вірування Церква апробувала, надавши їм християнсько-релігійного духа.

Але це побічні притаманності Великодня. Центром цього Празника Празників є Христос Спаситель та Його світле Воскресіння, яке засвідчує перемогу життя над смертю, добра над злом.

Ідеалом справжнього українця є нерозривне поєднання, нероз'єднане сплетення двох елементів — національної свідомости й віри та релігійности. Цей ідеал оформив наш мислитель д-р Микола Шлемкевич у проголошенні на першому з'їзді СКВУ плятформі.

Адже вся наша духова культура в її пребагатьох різновидах, зокрема література й мистецтво раніших періодів, створена нашим духівництвом світським і монашим у скитах, монастирях, церковних школах, друкарнях. Та й пізніше і тепер, поза виїмками, ці культурні надбання просякнуті християнським світоглядом і мораллю та національною самобутністю, свідомістю й державницьким спрямуванням.

На жаль, так на рідних землях, як і на поселеннях цей національний ідеал повноцінного українця захитався. Молодше покоління стоїть осторонь Церкви й релігійного життя. Прибулі з України деякі дисиденти, або виразно декларують свій атеїзм, чи байдужність до справи релігії, віри й Церкви. Заявляють, що ніяково почувають себе в церкві на Богослуженнях, що не вміють, а що гірше не відчувають потреби молитися та не знають, як це робити.

Дивно теж, що представники нашого суспільства з України, які відвідують українські поселення, не включають у програму своїх заходів щодо перебудови релігійної та церковної проблем, мовляв, ці питання пекучі на поселеннях, але на батьківщині вони не мають популярности, вони народові байдужі. Тому на перше місце в своїх змаганнях ставлять мову, культуру, письменство, мистецтво, екологію, економіку, фінанси, а справи релігійно-церковного життя відсувають на останній плян.

Навіть у 175-ліття народження пов'язують Т. Шевченка тісно з представником радикального, близького до марксизму Михайлом Драгомановим, науково досліджують Шевченкові романтичні, побутові поезії й поеми, але залишають поза полем своєї уваги поетові історично-політичні, історіософічні та релігійні писання, в яких лежить власне суть і сила поетової творчости, в яких проявився й заблиснув повним світлом його геній, яким Шевченко став пробудником, провідником і пророком українського народу.

Такий стан нашого суспільства в сучасну пору й таке байдуже ставлення до проблем віри, релігії, християнської етики й Церкви насувають у великодній час розпучливий Шевченків заповіт:

За кого ж Ти розпинався,
Христе, Сине Божий?!..

Справді — за кого?.. Невже прийдеться сказати словами Павла Тичини: „Як страшно, людське серце до краю обідніло".

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про Великдень на милицях

Ого! Подумають наші читачі — ще один воєнний спомин. А тим часом на милиці можна попасти навіть у таких мирних часах, що їх тепер ми переживаємо.

Але, коли це станеться коротко перед Великоднем і то — господині, то воно приносить непередбачені труднощі, про які навіть ніколи і не снилось... Бо як тут підготовляти ці всі великодні присмаки без яких годі собі уявити наш український Великдень, коли кожний рух, кожний крок викликають біль та труднощі?

У цьому складному фізичному стані мимоволі пригадувалися усі давні, припорошені іншими важливішими переживаннями Великодні, коли підготова вимагала лише закупів всього, що потрібне і відповідних доручень для прислуги. Пригадалися картини з бабуниної кухні, коли молода сильна дівчина, що приїздила на Великий Тиждень „зі села" сиділа з макітрою на подолку і годинами вбивала тісто на великодні баби. Пригадалося і помітне схвилювання усіх співучасниць того діла, чи баби виростуть, — і врочистий церемоніял, коли їх витягали з печі, кладучи просто на подушки, щоб не „запалися" і невиносима горяч у кухні, бо дверей не можна було відкрити, щоб не дай Боже не було продуву, при якому баби можуть... впасти. Яке це все було святочне, повне традиційних забобонів і радісного вичікування Великодня.

Відтак прийшли Великодні воєнних часів, в яких уже не пеклося баб із копи яєць і не було їх кому місити, а далі ті численні на нових місцях поселення у вигодах і добробуті, а все ж із приготуваннями, які треба було робити власними руками, бо давно минули часи наших Кась, чи Марись.

Але традиція „нашого" Великодня була кожного року затримана із усіми „атрибутами", як колись у бабуні, щоб було що передати дітям разом зі святочним сніданням після Воскресної Утрені і діленням свяченим яйцем із теплими побажаннями і писанками для кожного члена родини.

Аж прийшов час, коли Великдень став уже не таким радісним і, здавалося, що ніколи приготування до цього свята не будуть такі, як були досі. А все ж ми продовжували і печення баб і перекладанців і тих славних „мазурків", що були таємницею бабуниної кухні.

Однак, на милицях робити це все довелося вперше. Легко воно не було і ми мали почуття, що виконуємо ролю у сповільненому фільмі, коли відстань поміж печею, столом, а холодільнею видавалася — кілометровою, а стояти, немов лелека на одній нозі було не абияким спортовим осягом. Здається, коли людина здорова, їй ніколи не застановлятись, а вже зокрема господині дому, скільки рухів, скільки фізичного зусилля потрібно до виконання автоматичних праць: скільки кроків треба зробити на малому просторі, щоб підготовити звичайнісінькі завдання. Ціле щастя, що сьогодні допомагають різні електричні мішалки, які заступають руки та виконують те на що раніше ми втрачали довгі години фізичної праці. При їх допомозі нам пощастило і на милицях спекти баби, які хоча криві та незугарні, але все ж нагадували великоднє печиво.

Але коли обхід довкола церкви на Воскресній утрені був не під силу, а відправа видалась тим разом виїмково довга, ми вперше, здається, від „американських" часів з радістю думали, як це добре, що тим разом аж п'ять тижнів відстані поміж святами Великодня, за старим і новим календарем.

О-КА

Раїса Руденко

ВЕЛИКДЕНЬ У МОЄМУ СЕЛІ

Надворі ще темно, але старший брат розбудив нас із сестрою, щоб іти до церкви. Сестрі п'ять років, мені шість з половиною, а братові вісім. Дорослих вдома нема і брат пояснює, що вони в церкві ще з вечора. І ось ми, в однакових вишитих сорочечках і червоних спідничках, поспішаємо за братом тихою сільською вулицею. Час від часу в темряві чути кроки. Це нас доганяють і випереджають святково одягнені, врочисто зосереджені, мовчазні люди з кошичками в руках. Ми також чомусь мовчимо, а як треба щось сказати, то розмовляємо пошепки. Тепер я розумію, що та сувора мовчазність була зумовлена не лише святочним настроєм Христового Воскресіння, а й тогочасною жорстокою дійсністю, але тоді сприймала все так, як бачила своїми дитячими очима.

Церква стояла на березі Південного Бугу в самому центрі села. Коли ми наблизилися до неї, вже почало трохи розвиднятися й було помітно, що трава на майдані вкрита інеєм.

У церкві ми побачили повно людей, які стояли на колінах і били поклони аж до землі. На нас ніхто не звертав уваги, навіть мама й бабуся, тому ми розгублено стояли. Нарешті брат шепнув, щоб ми також молилися і став на коліна. Ми зробили те ж саме. Вдома бабуся щоранку і щовечора привчила нас ставати на коліна перед образами святих, що були трикутником розміщені під стелею на покуті, і молитися. Ми добре знали „Отче наш", а брат знав іще й „Вірую".

Я народилася в кінці 1939 року. Не пригадую, щоб бувала в церкві раніше. Мабуть у воєнні роки Служби Божі в нашому селі не відправлялися, бо там майже весь час точилися бої й поперемінно метушилися то німецькі, то совєтські вояки.

Так чи ні, але було таке враження, ніби до церкви я тоді прийшла вперше. Чудовий спів хору линув десь згори і мені дуже кортіло побачити, хто там співає, але через короткозорість не бачила навіть обличчя батюшки, що стояв передо мною. Прочитавши „Отче наш", я не знала, що робити далі й почала роздивлятися на гарні ікони, на золоті ризи батюшки та на таємничі Царські Ворота, за якими священнослужителі творили щось загадкове і недосяжне.

Нарешті люди рушили до дверей. Бабуся й мама взяли нас за руки й також вивели на церковне подвір'я, де вже добре пригрівало сонце. Всі стали навкруг церкви, створивши величезне коло, поставили поперед себе на траву кошички з пасками і дивилися на процесію, що з хоругвами обходила навколо церкви. Потім батюшка кропив усі кошички святою водою. Люди забирали їх, відходили і на їхнє місце ставали інші.

Цей Великдень виявився для мене не тільки першим, але й останнім. Незабаром село завирувало, бо на церкві зрубали хрест і кудись вивезли дзвони. Ікони також рубали й кидали у вогонь. Деякі речі з церковного майна людям пощастило вирятувати й віднести до священика, який після того хрестив дітей у себе вдома і там же відправляв Служби Божі. Однієї ночі він зник разом з усією родиною. Нам, дітям, казали, що виїхав.

Наступної осені я вперше пішла до школи, яка також стояла на березі, недалеко від церкви. Діти, що зібралися перед школою, шукаючи зачіпки для знайомства, почали вихвалятися, хто чим міг: „А в мене кольорове скельце"; „А мені мама торбинку для зошитів пошила"; „А я маю п'ятачок"...

У мене не було нічого. Похвалитися нічим, бо навіть у попа не обідала, як та Шевченкова сирітка, тому я, оглянувшись довкола, прорекла: „А онде церква!" І враз почула за своєю спиною: „То не церква, а клюб."

Оглянувшись, побачила струнку гарну жінку з сумними очима. За кілька хвилин ми вже знали, що це і є наша перша вчителька. Невідомо, що відчувала і думала ця добра, розумна і чуйна молода жінка, коли змушена була вкладати в наші дитячі голови страшну науку безбожництва. Коли вона казала, що Бога нема, бо його ніхто не бачив, а про людей дбає „наш батько, вождь і учитель Й. В. Сталін", то здавалося, що в неї болять зуби.

Трохи пізніше поширилась чутка, що в сусідньому селі тричі закладали вибухівку, аби зруйнувати костьол, але після вибухів ніде не з'явилося жадної тріщини, тому костьол залишили напризволяще. Через кілька років в ньому зробили склад будівельних матеріялів. Потім його також віддали під клюб. Стоїть костьол і сьогодні, але я не знаю, що там міститься тепер.

Храми по селах були ліквідовані, але люди ретельно продовжували і продовжують відзначати релігійні свята. Особливо поважно святкують Різдво, Великдень, Трійцю, або, як у нас кажуть, Зелені свята і... Храмовий празник. Неймовірно, але факт. Років двадцять наша сільська церква називалася клюбом, а потім її взагалі розібрали. Та люди ще й досі відзначають день її посвячення, ніби з тих далеких часів їм усе ще чуються церковні дзвони. Якимось чудом, попри всі совєтські агітаційні заходи, знесена церква продовжує жити в пам'яті народу, символізуючи невмирущість українського Православ'я. І пам'ять ця породжує надію, що церква у моєму селі знову постане, і буде вона ще краща, і люди славитимуть в ній Бога й Україну.

Микола Зеров

Чистий Четвер

„І абіє пітел возгласи..."

Свічки і теплий чад. З високих хор
Лунає спів туги і безнадії,
Навколо нас — кати і кустодії,
Синедріон, і кесар, і претор.

Це долі нашої смутний узор,
Це нам пересторогу півень піє,
Для нас на дворищі багаття тліє
І слуг гуде архиєрейський хор.

І темний круг євангельських історій
Звучить як низка тонких алегорій
Про наші підлі і скупі часи.
А за дверима, на цвинтарі, в притворі
Весна і дзвін, дитячі голоси,
І в вогкому повітрі вогкі зорі.

Любов Коленська

ВОСКРЕСНИЙ ДЕНЬ У РІМІНІ

Кінець прийшов війні: затих смертоносний тріскіт кулеметів, прогомонів зловіщий гул гармат, втихомирилася-відпочивала земля від зачаєного дудніння танків, сполоскались з неба, ніби з дощами, нищівні силюети літаків, заніміли оклики мужнього завзяття, а іноді і відчаю, що зривались з уст молодих воїнів-дивізійників. Ішли вперто, бо вірили. Вірили в перемогу. Та не довелось... І ще дужче понад українським народом звівся московський канчук, щоб враз з курантами у Кремлі пригадувати про забріхане „чуття єдиної родини" з волі і ласки російського „старшого брата".

∴

Травень, 1946 рік. Великодня Субота. Ріміні. Велетенська площа, що колись була летовищем, і шатра — сірі і однаковісінькі, від яких віяло ностальгією і нудьгою. Довкола них — дротяна огорожа і озброєна варта. Біля шатер — українські військовополонені — принишклі, розгублені і, здавалось, усіма призабуті... Зодягнені вони в давні дивізійні мундури, але вже без відзнак на них. А без них ніби затратився, зник образ вояка-переможця. І вже вони не чекали, не сподівались, що після війни Захід піде війною на Совєтський Союз, а українська військова команда покличе їх наново до зброї за Україну... Ні, не чекали: фарисейська бо Ялта погасила в них останній промінь надії...

Тож і в цю Великодню Суботу, хоч гомоніли поміж вояками розмови, та життя не було. То тут, то там, одинцем або гуртками, стояли вони — похилені, зі запалими лицями, а очі їхні, що утратили оте недавнє молодецьке й одчайдушне сяйво, дивилися ген у неозначену далину поза кільчасті дроти...

— Олексо, — тишу розкололо слово.

Прокинувшись із задуми, Олекса засалютував своєму старшині:

— Слухаю, пане поручнику!

— Покинь, Олексо, тепер вже не те... тепер — я лиш Андрій... то й не виструнчуйся передо мною! Уже давно „по війні"!" Скажи краще, чому повісив носа на квінту? Забув, що за день завтра?

— Знаю, пане поручнику. Завтра Великдень. А старшиною завжди для мене будете, хай і війні".

— Ти колись, Олексо, все був добрим вояком і пильнував своїх обов'язків точно і без вагань. Щоб там що. А нині?

— Та я, пане поручнику, знаю, але...

— Коли знаєш, то наведи на себе пристойний вид. А то виглядаєш, начебто тебе півсонного з клуні якоїсь витягли. Завтра, коли ми зустрінемося біля нашої каплиці, я хочу бачити тебе інакшим як сьогодні. Пам'ятай, щоб так виглянцував свої черевики, щоб можна було до них зачесатись. Та й щоб твоє волосся не моталося по комірі, ніби в передпотопового чоловіка, а щоб було помолодецьки підстрижене. Та й мундир свій трохи припрасуй, аби було видно, що ти хвацький хлопець і, як закличуть, то ти ще раз на войну годен піти.

— Та я...

— І випростатись тобі, Олексо, теж не зашкодить... Дошкулює тобі щось, чи як? Ей, брате, забув, як протяжливо вила совєтська „катюша", а ти йшов уперед, ніби ніщ?.. А що трохи в шлунку від голоду муляє, колись часами було гірше...

— Послухайте, пане поручнику, не біда в тому, що не раз немає що до рота покласти, не біда. А в тому, що ніяк не можу забути вчорашнього дня. Великої П'ятниці. Процесія ішла, а в ній ми — вояки.. І звук калатала ще, як в рідному селі, глухим звуком вдаряв у саме серце... і нило від того, нило у ньому. Та й раз-у-раз думка чіплялася мене: „Що з того, що я пережив оте жахливе пекло? Що з того?.." А тепер, — і розвів безрадно руками, — замкнені ми тут, ніби вже навіки в пастці...

— Не маруль, Олексо, не треба... Дякуй Богові, що живий.

— Та що вартує життя само, коли мене, мов оту галузку від дерева, відтяло від рідного краю, від села мого, та від батька і матері, і від сестри моєї, що може нині живе знеславлена, або у в'язниці за мене карається... Хто зна? А була вона така люба і чесна. Хотіла медсестрою бути в нашому війську. Але мати не пустили, казали, що сестра ще дитина, адже їй щойно на чотирнадцятий пішло. Хотіла було втекти з дому, та я її відмовив. А тепер муляє під серцем, що може не так треба було...

— Олексо, а я вірю, що рідних своїх ще побачимо.

— Бог би з вас говорив, пане поручнику. А мені якось здається, що стежка до рідного дому бур'яном заросла. Вибратись туди не можу, бо і сам загину, та й родину за собою потягну, ніби у вир каламутний...

Задумався він на хвилину, а потім:

— Ви про Великдень... А скажіть мені, що він нам пренесе? — і його очі посіріли, втратили решту блакитного блиску та й начебто осіннім холодом від них потягло.

— Олексо. Хіба так можна? Нам усім треба чекати на Великодній Воскресний День.

— Чекати, кажете... Без надії? Адже ні поза океаном, ні тут в Европі ніхто нас не потребує і забрати звідси не хоче. А найгірше всього, що деякі свої від нас відвертаються, ніби не бачать... Одна-єдина совєтська репатріяційна комісія, — будь вона проклята, — рада нас „пригорнути"... Так що перед нами дороги ніякої не видно, хіба навіки ота залізна огорожа...

— Не думай, Олексо, що лиш ти горюєш, — і Олекса почув на своєму плечі поручникову руку, — не думай, що ти осамітнений. Кожний з нас такий. А от не раз і мене від туги за рідними під серцем засмокче, занис, нападе хандра, що й дітись нікуди. І не хочеться тоді нічого. І в мене була рідна, була суджена..

Та Олекса нічого не говорив. Мовчав, ніби в кам'яний обеліск він обернувся.

— Слухай, Олексо, — настоював поручник, — не забувай, що туга — це інша річ. Вона необхідна і природна. Вона — наш міст з минулим. Але тим більше нам треба перетривати, щоб оте минуле не пропало... Чув я кілька днів тому, що нас кудись у якісь країни поприділюють. Та й і Москва не вік буде залицятись до альянтів. Подумай, а що як прийде поміж Сходом і Заходом до зудару, а ми тут, за дротами, поховавши всю надію, знидіємо. Що тоді, питаю?!

— Може і ваша правда. Але коли подумати, що стільки наших загинуло в боях, що стільки пропало без вісті! І все те надаремно, бо землі своєї ми таки не відібрали, — то стає гірко. — І відвернувся Олекса від поручника, бо охопило його таке хвилювання, що боявся з жалю заридати.

— Хвилина мовчанки, а тоді Андрій:

— Олексо, цигарку маєш? — і подав пачку з цигарками Олексі. Сам затягнувся димом, дав Олексі прикурити.

— Одне знай, Олексо, що віра тут найважливіша. Це може потриває довше, але котрогось дня — оці теперішні союзники Совєтського Союзу обернуться проти большевії. Воно ж невідкличне. А тоді прийде пора і на нас.

Тиша ласкаво підійшла до них; у ній зникла, розтанула розпач, безнадія, отруйна терпкість і сира байдужість.

— Піду вже, Олексо. А ти пам'ятай одне, що Христос Воскрес!

∴

Ранок. Ще дуже ранній ранок. Сонце клало весняні долоні на молоді вояцькі обличчя. Дев'ять тисяч вояків прийшло до каплиці. Священик кінчав співати Воскресну Утреню, за ним підхопило воятство. — І полинуло надхнення „Христос Воскрес!", ніби сплеск дужих хвиль могутньої ріки. Та й ураз вдарив дзвін, що його змайстрували руки дивізійника; вдарив дзвін, загомонів, загоюючи рани, втихомирюючи біль і тугу...

Зір поручника зупинився на Олексі і він усміхнувся: перед ним стояв причепурений, підстрижений Олекса, ніби леґінь на весіллі, і черевики в нього були такі, що можна було до них, ніби до люстра, зачесатися. Здавалось, вчорашнього дня ніколи й не було...

Поручникові і Олексині очі зустрілися, спалахнули молодою надією. Та й не лише очі їх обох, а очі тисяч і тисяч вояків, що випростовували свої спини, розпромінювали свої чола, щоб не захмарювались вони більше... та й

(Закінчення на ст. 7-ій)

Великодні побажання УХДФ та Пластунів в Україні

Ню Йорк, (УЦІС) — Василь Січко, голова Українського Християнсько-Демократичного Фронту, передав наступні два Великодні привітання від Центральної Ради УХДФ та від відновленого Пласту в Україні, з просьбою помістити їх в українських часописах у вільному світі.

У світлий Празник ХРИСТОВОГО ВОСКРЕСІННЯ

щиросердній привіт посилаю, та здійснення мрій-надій, та щасливих свят бажаю, для: наших жертводавців, що нам помагають у розбудові Укр. Місійного Центру в Королівстві Марійських прощ у Люрді, де щорічно понад п'ять мільйонів паломників буває. Ось, тому то мені Вашому духовному службовцеві: УКРАЇНСЬКОЇ ДУХОВНОЇ КОЗАЦЬКОЇ СІЧІ, припала честь, запрошувати Вас всіх Дорогі Браття і Сестри, записатись до Люрдського Товариства: Так, як колись Гетьман Петро Сагайдачний записався враз із всім козацьким Товариством до КИЇВСЬКОГО БРАТСВА, спомагаючи морально та матеріяльно Українську Духовну Станицю. Ми часто співаємо, що ми є, якраз діти з козацького Роду. Йдім іхніми слідами, та нашу Писанку пришліть на таку адресу:

У Франції: L'Abbe Pryjma Wasyl, 27, rue Adolphe Coll. B.P. 3168, 31027 TOULOUSE CEDEX, CCP 613 26 A Toulouse, France

В Америці: Selfreliance Federal Credit Union, 2351 W. Chicago Avenue, Chicago, Ill. 60622, c/o Rev. Wasyl Pryjma, Account No 20863, U.S.A.

В Канаді: St. Mary's (Toronto) Credit Union Ltd., 832 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6G 1M2, c/o Rev. Wasyl Pryjma, Canada

Ілюстрація „Великодні гаївки" — Едварда Козака.

ІЗ ПРАЗНИКОМ ПАСХИ

щире і сердечне

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

та обильних Божих Благодатей пересилає всім Золочівцям, всім Приятелям

о. Любомир Мудрий з Родиною

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ в Ню Йорку

з нагоди СВІТЛОГО ДНЯ ХРИСТОВОГО ВОСКРЕСЕННЯ

бажає своїм Членам і Прихильникам

Веселих і Щасливих Свят!

Управа

ЕКЗЕКУТИВА І ДИРЕКЦІЙНА РАДА

Злученого Українського Американського Допомогового Комітету

вітає із святом

ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО

українців, розкинених по всій землі, і бажає їм здоров'я, витривалости і віри, щоб спільною працею і взаємною допомогою, з глибокими ідеалами християнської і національної моралі, діждатись світлого майбутнього нашого Народу.

United Ukrainian American Relief Committee

131 W. Lindley Avenue, Philadelphia, Pa. 19141

Tel.: (215) 455-3774

ЗІ СВЯТАМИ ВОСКРЕСЕННЯ ГОСПОДНЬОГО

НАЙКРАЩІ ПОБАЖАННЯ БАГАТО РАДОСТИ, СОНЦЯ Й УСПІХІВ СВОЇМ ЧЛЕНАМ, ПРИЯТЕЛЯМ, СИМПАТИКАМ ТА ДРУЖНІМ КЛЮБАМ

складає

УПРАВА КАРПАТСЬКОГО ЛЕЩЕТАРСЬКОГО КЛЮБУ

Христос Воскрес!

УКРАЇНСЬКА ШКІЛЬНА РАДА

вітає

з Світлим Празником ХРИСТОВОГО ВОСКРЕСІННЯ

Ієрархів та Духовенство Українських Церков, наші шкільні, молодечі та громадські організації та ввесь Український Народ на Рідних Землях та на поселеннях.

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА "САМОПОМІЧ" в Ню Йорку

з нагоди Великодніх Свят, пересилає всім своїм Членам, їхнім Родинам, Українським Організаціям і Товариствам як рівнож всьому українському громадянству Веселих та Щасливих Свят Христового Воскресення

Дирекція

"SELF RELIANCE" (N.Y.) FEDERAL CREDIT UNION

108 Second Avenue, New York, N.Y. 10003

Telephone: (212) 473-7310

УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ

ВІТАЄ ЩИРИМ

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

ВСЕЧЕСНЕ ДУХОВЕНСТВО УКРАЇНСЬКИХ ЦЕРКОВ, УПРАВИ ТА ЧЛЕНСТВО ВСІХ УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ І ВСІХ СВОЇХ ЧЛЕНІВ, ПРИЯТЕЛІВ ТА ЛАСКАВИХ ЖЕРТВОДАВЦІВ

2 East 79th Street • New York, N.Y. 10021 • (212) 288-8660

Христос Воскрес!

Із світлим Празником Воскресіння Христового нашим членам, прихильникам і всьому громадянству добра, радости, сили і завзяття бажає Федеральна Кредитова Кооператива "Самопоміч" в Джерзі Сіті

SELF-RELIANCE FEDERAL CREDIT UNION

558 Summit Ave., Jersey City, N.J. 07306

(201) 795-4061

Branch: Trenton, N.J., 98½ So. Broad Street, 08604

(609) 695-1043

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК у США

щиро вітає

З ВЕЛИКОДНІМИ СВЯТАМИ

Ієрархів Українських Церков, Голів Християнських Об'єднань, Українські Наукові Установи, Українські Організації, Членів Академії і Членів її Фундації, Прихильників Української Вільної Науки і все Українське Громадянство.

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Управа УВАН у США

206 West 100th St., New York, N.Y. 10025

Щирі побажання Веселих Свят ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО

пересилає

усім своїм Членам, Симпатикам, Прихильникам, Спортовим Централям СУАСТ і УСЦАК, Братнім Спортовим Товариствам та всьому Українському Громадянству —

УПРАВА УКРАЇНСЬКОГО СПОРТОВОГО КЛЮБУ в Ню Йорку

Веселих та Радісних Свят!

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

бажають:

УПРАВА, ДИРЕКЦІЯ І ПРАЦІВНИКИ УКРАЇНСЬКОЇ ЩАДНИЦІ у Філядельфії

Ukrainian Savings & Loan Association

8100 Roosevelt Blvd. Philadelphia, Pa. 19152	1321 West Lindley Ave. Philadelphia, Pa. 19141

ПЛАСТОВА ФУНДАЦІЯ в НЮ ЙОРКУ

з нагоди

ВЕЛИКОДНІХ СВЯТ

щиро вітає своїх Членів, Українську Громаду, а зокрема Пластові Проводи Управу Пластприяту, всіх Фундаторів, Добродіїв та Жертводавців

Христос Воскрес!

ДИРЕКЦІЯ ПЛАСТОВОЇ ФУНДАЦІЇ в НЮ ЙОРКУ

Адреса: Plast Foundation, Inc., 144 Second Avenue, New York, N.Y. 10003

УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТІВКА в НЮ ЙОРКУ

вітає

всіх своїх Членів і все Українське Громадянство

зі Світлим Святом ХРИСТОВОГО ВОСКРЕСІННЯ

та бажає їм

МИРУ, РАДОСТИ, ЩАСТЯ і ЗДОРОВ'Я

ДИРЕКЦІЯ

304 East 9th Street, New York, N.Y. 10003 Тел. (212) 533-2980

З ВОСКРЕСЕННЯМ ХРИСТОВИМ

щиро вітає Українську Громаду а зокрема своїх Клієнтів

TRIDENT FEDERAL SAVINGS

РИЗУБ

700 Sanford Avenue ■ Newark, N.J 07106

Tel. 372-0303

Адміністрація:

504 S. Route 9

Lanoka Harbor, N.J. 08734

609-971-9700

Всестороння фінансова обслуга

FSLIC

ЩАДІТЬ І ПОЗИЧАЙТЕ У СВОЇЙ УСТАНОВІ!

1-ИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ФЕДЕРАЛЬНИЙ ЩАДНИЧИЙ БАНК «ПЕВНІСТЬ»

Найщиріші вітання і побажання Веселих і Щасливих Свят

ВОСКРЕСІННЯ ХРИСТОВОГО

Ієрархам, Духовенству та Вірним Українських Церков, Проводам і Членам Українських Товариств, Організацій та Установ, Працівникам і Членам банку „Певність" та всьому Українському Громадянству

складає

ДИРЕКЦІЯ

1ST SECURITY FEDERAL SAVINGS BANK

932 - 936 N. Western Ave. Chicago, IL 60622 (312) 772-4500

2166 Plum Grove Rd. Rolling Meadows, IL 60008 (312) 991-9393

DRIVE UP CASH STATION® WALK UP

820 N. Western Avenue Chicago, IL 60622 (312) 276-4144

Христос Воскрес! Воістину Воскрес!
Щасливих та Веселих Свят
ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
Родині, Друзям та Приятелям по обох боках океану
бажають
Софія і Володимир Левенці з Родиною

Об'єднання Мистців Української Сцени (ОМУС)
сердечно вітає своє Членство у вільному світі
радісним привітом
ХРИСТОС ВОСКРЕС!
та бажає
Погідних і Веселих Свят!
Управа

ОБУЛіД
Об'єднання Українських Лісників і Деревників
з нагоди
ХРИСТОВОГО ВОСКРЕСЕННЯ
щиро-сердечно вітає всіх Українських Лісників, Їхні Родини та все Українське Громадянство.
УПРАВА

Щирі побажання для Друзів і Знайомих
ВЕСЕЛИХ СВЯТ – ХРИСТОС ВОСКРЕС
з головно для Стефана Марянишина, Йонгставн, Огайо.
Рочестер, Н. Й. **Антон Пукирис**

ХРИСТОС ВОСКРЕС!
Дорогим нашим Дітям, Внукам та всім Українським Сеньйорам у вільному світі та на Україні далекій, всього найкращого бажають на Великдень і на щодень
Ярослава та Микола АВРАМЧУКИ
Кергонксон, Н. Й., квітень 1989

Родині, Друзям та Побратимам
РАДІСНИХ ЩАСЛИВИХ СВЯТ
ХРИСТОВОГО ВОСКРЕСІННЯ
— бажає —
Наталка і Полк. Петро ВОЙНОВСЬКІ

РІДНИМ, ДРУЗЯМ і ЗНАЙОМИМ
з нагоди
ХРИСТОВОГО ВОСКРЕСЕННЯ
висловлюємо щирі побажання
Веселих та Щасливих Свят!
Любов М. і Мирослав Роговські та Тобі і Нестор зі сином Данилком
Великдень 1989 Ірвінгтон, Н. Дж.

Христос Воскрес!
У Світлий День
ХРИСТОВОГО ВОСКРЕСЕННЯ
найкращі побажання
Веселих та Щасливих Свят
Родині, Приятелям і Знайомим
пересилає
д-р Любомир Ворох з Родиною

З нагоди Світлого Празника
ВОСКРЕСІННЯ ХРИСТОВОГО
найщиріші побажання Господніх паск і благословення
Родині, Приятелям і Знайомим
— шле —
ВОЛОДИМИР БАРАГУРА
Вудгейвен, Н. Й.

Головна Управа і Відділ в Ню Йорку Т-ва Українських Інженерів Америки
з нагоди
ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
бажає усім Членам та Їх Родинам, українській Церковній Ієрархії усіх віровизнань, усім Установам та усім Рідним в Україні і на поселенню
ВЕСЕЛИХ СВЯТ
За Головну Управу:
Юрій Базилевський, голова **Іван Я. Хамуляк**, секретар

РІДНИМ, ДРУЗЯМ і ЗНАЙОМИМ
щире
ХРИСТОС ВОСКРЕС!
Веселих Свят
бажають
д-р ЮРІЙ, ВІРА, д-р ЛЕСЯ і МАРТА КУШНІРІ

Веселих Свят
ВОСКРЕСІННЯ ХРИСТОВОГО
Родині, Знайомим і Приятелям
— бажає —
д-р Клементій і Ольга Стефанія РОГОЗИНСЬКІ

Рідні, Приятелям і Гостям
віллей „КРИМУ" і „ТАМАРИ"
Веселих Свят
ВОСКРЕСІННЯ ХРИСТОВОГО
— бажають —
ВЛАСНИКИ
д-р Ярослав і Стефанія Бернадини
104 і 109 E. Aster Rd., Wildwood Crest, N.Y. 08260
Tel.: 1-609-522-7467

ЩАСЛИВИХ ВЕСЕЛИХ СВЯТ!
Величним і Радісним
„ХРИСТОС ВОСКРЕС"!
— вітаємо —
Родину — Приятелів — Знайомих —
по обидвох боках Океану
Ярослава, Зенон, Христя СНИЛИКИ

ОМУА
Об'єднання Мистців Українців в Америці
Всім Мистцям-Українцям, Любителям мистецтва і всьому нашому Громадянству
з нагоди
ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
бажаємо
Здоров'я, Веселих та Щасливих Свят!
Христос Воскрес!
Управа

HUCULKA
Icon & Souvenir's Distribution
2860 Buhre Ave. #2R
Bronx, NY 10461
Tel. (212) 931-1579
Веселих Свят Христового Воскресення
бажає
Під управою БОГДАНА БАРАБАША
Представництво і гуртівня ручно вишиваних блюзок для дітей і дорослих.

Радісним
ХРИСТОС ВОСКРЕС!
— вітаю —
Родину, Приятелів і усіх Знайомих
Ольга Кобзяр з Родиною
Motel "XENIA", Hunter, N.Y. 12442

ВЕСЕЛИХ та ЩАСЛИВИХ СВЯТ
ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
РІДНІ і ЗНАЙОМИМ
— бажають —
д-р Олекса Лятишевський з Ріднею

З ВОСКРЕСЕННЯМ ХРИСТОВИМ
Веселих та Щасливих Свят
Рідні, Знайомим та Шановним Пацієнтам
— бажає —
Д-р Юліян Гной з Родиною

Радісних Свят
ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
РОДИНІ, КЛІЄНТАМ та цілій УКРАЇНСЬКІЙ ГРОМАДІ
бажає
ЗЕНОН Б. МАСНИЙ
адвокат
142 Друга Авеню • Ню Йорк, Н. Й. 10003
Тел.: (212) 477-3002

З ПРАЗНИКОМ
СВІТЛОГО ХРИСТОВОГО ВОСКРЕСЕННЯ
ВЕСЕЛИХ СВЯТ
РІДНИМ, ПРИЯТЕЛЯМ і ЗНАЙОМИМ
— бажають —
Д-р Остап і Зеня Баран з Родиною
Scarsdale, N.Y. 10583

Д-р МАРІЯ ЯРОСЛАВСЬКА
вітає
СВОЇХ ПАЦІЄНТІВ, ДРУЗІВ і ЗНАЙОМИХ
з Воскресенням Христовим.
Христос Воскрес!

Веселих Великодніх Свят
РОДИНІ, ПРИЯТЕЛЯМ і ПАЦІЄНТАМ
бажають
д-р Ольга і д-р Евгеній Оленко з дочкою Маріяною
Ню Йорк, Н. Й. Форест Гіллс, Н. Й.

Веселих Свят
ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
РОДИНІ, ПРИЯТЕЛЯМ і ЗНАЙОМИМ
бажають
д-р Ярослав, Оля і Михайло Ставничі
Ратерфорд, Н. Дж.

Христос Воскрес!
Радісних Свят
ВОСКРЕСІННЯ ХРИСТОВОГО
РІДНІ, ПРИЯТЕЛЯМ і ЗНАЙОМИМ
пересилають
ГРИГОРІЙ і ТЕРЕСА БОЖИК
Woodside, N.Y.

Щирі побажання
ВЕСЕЛИХ СВЯТ ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
Родині, Шановним Відборцям, Покупцям, Знайомим
БАЖАЮТЬ
Дарія Ґенза з синами Олею і Даркою
DELTO EUROPA CORP.
ГУРТОВИЙ ПРОДАЖ
318 East 9th Street ■ New York, N.Y. 10003 ■ (212) 228-2266

ЩИРІ ПОБАЖАННЯ ВЕСЕЛИХ і ЩАСЛИВИХ СВЯТ ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
Родині, Покупцям, Знайомим — бажають
ЮЛІЯН і МАРІЯ БАЧИНСЬКІ
ВЛАСНИКИ EAST VILLAGE MEAT MARKET, INC.
139 Second Avenue (bet. 8 & 9 Streets) ■ NEW YORK CITY ■ Tel.: (212) CA 8-5590

Шевченківське свято в Міннеаполісі

Щороку наша школа при парафії української православної церкви св. Михаїла святочно вшановує пам'ять нашого Пророка Тараса Шевченка. І в цьому році учні гідно відзначили 175-ту річницю з дня народження нашого генія.

Святочна програма в пошану Тараса Шевченка почалася після Служби Божої в парафіяльній залі церкви 9-го квітня о год. 1-ій по полудні.

Місця на залі в кріслах займають батьки наших учнів і приятелі української школи, а також між присутніми бачимо милу гостю Божену Ольшанівську — голову організації Американці в Обороні Людських прав в Україні, яка на цей день завітала до Міннеаполісу, щоб поділитися з нашою громадою своїми враженнями з особистої участи в „Поході миру" від Одеси до Києва.

Свято почалося змістовним вступним словом та закликом: „Чужого навчайтеся — свого не цурайтеся!" І разом з тим гарними словами попрощалася з учителями і батьками наша довголітня директорка нашої школи Валентина Яр, яка зрезиґнувала зі своїх обов'язків з особистих причин.

Після вступного слова виступив з рефератом про життя Шевченка учень 8-ої кляси Володимир Білий. Було приємно слухати реферат молодого учня такою чіткою і гарною українською мовою. Цей успіх доброї української вимови є його заслуга, як пильного й старанного учня під час лекцій української мови під добрим керівництвом учительки Лесі Ґеліцінської.

Потім слідували виступи з декламаціями учнів від найменших до найстарших віком. Всі учні були одягнені в гарних національних строях.

Вірш „Наш поет" деклямували учні з садочку — Мирослава Гаврилюк, Ліза та Соня Гупало, Джіна Глоба і Богданна Мачка. Учні 5-ої кляси Наталка Новицька, Галина Яр, Розанна Щетина і Наталія Ланд з чуттям деклямували „В нас сьогодні Шевченкове свято". Старша 8-ма кляса — Валя Яр, Тіня Грипа, Володимир Білий і Таня Гаврилюк гарно й вдало деклямували „Перебендю". На сцену виступили учні з А/Б кляси з буквою в руках, що разом творило слово „Кобзар" і кожний учень окремо деклямував: Григорій Куданович — „Поклін тобі, Тарасе", Христя Залуцька — „Привіт Тарасові", Андрійко Глоба — „Біля портрета", Ребека Оланд — „Слава Кобзареві", Данило Куданович — „Сонце заходить", Никол Ланд — „Я Шевченка поважаю", Мирослав Білий — „У нашім раю на землі".

Також був виступ учнів, які заграли на музичних інструментах в'язанку пісень на флейті — Наталка Новицька, Валя Яр, Оксана Біла; на скрипці — Розанна Щетина; на піяно — Таня Гаврилюк.

На закінчення свята виступив шкільний хор під дириґентурою учительки співу Оксани Білої при акомпаньяменті абсольвентки нашої школи Олі Яр.

Хор з чуттям проспівав „Думи мої" та „Слава Кобзареві" з сольовими виступами у першій пісні Мирослава Білого, а в другій — Данила Кодановича. Усіх виконавців гарної програми нагороджено довготривалими оплесками. Уся програма святкування була зі смаком дібрана і гарно виконана. У підготовці цього свята багато праці вклала учителька співу Оксана Біла.

Павло Вітрик

„Він народився, щоб вічно жити"

З нагоди 175-річчя з дня народження пророка і генія українського народу Тараса Шевченка, в неділю, 12-го березня ц.р., у великій залі української православної автокефальної церкви в Норт Роялтоні заходами українських злучених організацій Клівленду відбулося величаве Шевченківське свято. Характерною і незабутньою для його учасників особливістю було те, що, поперше, воно відбулося переважно силами нашого молодого покоління, а, подруге, загальним ляйтмотивом свята те, що хоч Тарас Шевченко мав день свого народження 175 років тому, проте його велич і значення для українського народу настільки великі, що він завжди буде для нас живим і безсмертним!

Після того як відома своєю діяльністю серед молодечих організацій Наталя Крислата відкрила свято, а зібраний чоловічий ансамбль бандуристів проспівав невмирущий „Заповіт" Т. Шевченка, із святочним словом виступив голова ділового комітету Шевченківського свята д-р Вірослав Лобур. У своїй блискучій промові він зазначив, що хоч брутальний російський імперіялізм вважав, що своєю нещадною русифікацією він вже забивав останній цвях до гробу українського народу як нації, проте метеорно-блискавична поява на світ сина кріпака Тараса Шевченка в першій половині минулого століття унеможливлює здійснення злочинного пляну Москви. Це передовсім Шевченкові належить провідна роля пробудника закріпаченого й упослідженого українського народу з його рабського сну, з якого, здавалось би, він вже ніколи не зможе пробудитися.

Потім дівочий ансамбль „Рідної Школи" ім. Т. Шевченка при катедрі св. Володимира проспівав народну пісню „Ой, на гору козак воду носить", а за нею дві пісні на слова Т. Шевченка „Тихо над річкою" (муз. Т. Батюка, сольо Тані Сулими) та „Садок вишневий коло хати". Член Спілки Української Молоді Григорій Самійленко продеклямував зворушливий вірш нашого геніяльного поета „Мені тринадцятий минало", після чого учні та інструктори школи гри на бандурі ім. Гр. Китастого під керівництвом М. Дейчаківського виконали в'язанку шевченківських мелодій. Член Пласту Олесь Войтина продеклямував вірш „Портрет Шевченка".

Дуже вдалим вийшов монтаж „Безсмертний Шевченко", виконаний учнями школи ім. св. Йосафата під керівництвом вчительки Анни Завадівської. Особливо зворушливе враження на слухачів зробили деклямації співучасників монтажу Юрчика Федорова та Лесі Гаврилко, яка зазначила, що в той час, коли ми знаємо і влаштовуємо день народження Т. Шевченка, день його смерти для нас фактично не існує, бо Шевченко для українського народу є вічно живим і безсмертним.

Потім учні школи українознавства проспівали „Стоїть явір над водою", „Їхав стрілець на війноньку" М. Гайворонського, „Ой на горі там женці жнуть" (народна пісня) і „Реве та стогне Дніпр широкий" Т. Шевченка, комп. А. Гнатишина. Гру на віольончелі виконував П. Мягкий, на скрипці — С. Мягкий та Т. Сулима, як акомпаністка.

В кінцевій частині концерту Христя Лобур продеклямувала уривок з поеми Т. Шевченка „Кавказ", а ансамбль бандуристів виконав „Думи мої" Т. Шевченка, дві пісні про Залізняка в обробці Кирила Стеценка, „Встає хмара з-за лиману" в обр. Василя Ємця та бадьору пісню „Грай, кобзарю" (муз. Гр. Китастого).

Так українці Клівленду та околиць відзначили 175-ті роковини з дня народження Тараса Шевченка, тобто, наш „Шевченківський рік". Хоч, насправді, як доречно зазначив голова НТШ д-р Ярослав Падох, „всі роки від смерти Тараса Шевченка, чи точніше, від появи його „Кобзаря", є Шевченковими роками. Роки, освітлені сонцем його слова, зігріті жаром його духа, зачаровані метафізикою його генія, народженого в найглибших надрах народного буття".

Ввесь прибуток за вступ на свято та концерт призначений на потреби школи та молодечих організацій.

Юліян Мовчан

Відкриття пам'ятника борцям УПА

Відкриття і посв'ячення пам'ятника відомим і невідомим борцям ОУН-УПА-УГВР відбудеться в неділю, 11-го червня ц.р. на цвинтарі св. Духа в Гамптонбурґу, Н. Й.

Пам'ятник вже є побудований, а тепер докінчуються деякі роботи біля пам'ятника. В зв'язку з цим звертаємося до вас з гарячим проханням підтримати нас у викінченні запланованого. Оскільки ви до цього часу не мали можливости зложити пожертву, то просимо це зробити тепер, щоб ваше прізвище було між тими, які зложили свою пожертву на будову пам'ятника. Віримо, що при підтримці жертвенної української громади ми зможемо докінчити заплановане.

Пожертви можна складати: Selfreliance Federal Credit Union, acct. №12122, 108 Second Ave. New York, N.Y. 10003; SUMA (Yonkers) Federal Credit Union Memorial Monument acct. № 2789, 301 Palisade, Yonkers, N. Y. 10703.

Президія Комітету

ВИСТУПАЮЧИ НА ПРЕСОВІЙ конференції в Москві, совєтський економіст Ніколай Бєлов заявив, що минулого року зростання заробітної платні трудівників значно випереджало зростання продуктивности праці в промисловості і сільському господарстві. За словами Н.Бєлова, середня заробітня платня зросла з 214 карбованців на місяць до 234 карбованців або на 9.5 відсотка. Продуктивність праці за цей же період зросла всього на 4.5 відсотка. Випуск товарів широкого попиту збільшився за рік на 5.8 відсотка, однак це ні трохи не вплинуло на брак товарів і трудівники практично не мають на що витрачати запрацьовані гроші. Бєлов сказав, що 307 біл. карбованців виключені з товарного обороту і лежать мертвим капіталом в ощадних касах.

Воскресний...

(Закінчення зі стор. 2)

усмішка на устах їхніх, ще несмілива спочатку, відкривалась теплом, гнала геть безнадію. І здавалося: чути шелест, а потім дужий шум крил, що підіймались у голубінь неба, у сонце, простори, поза залізну огорожу...

У цей Великий Воскресний День спаювались вони духом разом, плече в плече, воїн коло воїна. В їхні душі входила віра, що прийде день і вони в спільному зриві — всі як один, у могутньому леґіоні здобудуть батьківщині волю.

Воскреслий Христос скріпив віру у цих воїнів. Воскресив у них захитані прогрою мужність, завзяття і бажання боротись із жорстокою долею. І тому, ще заки вояки ці розійшлись у різні дороги, творили вони, працювали, щоб бути готовими, коли настане пора, ввійти у загальне русло української спільноти, — бути готовими, знову вишикуватись у ряди українського вояцтва на поклик дивізійної сурми.

„Хто вірує, ..."

(Закінчення зі стор. 1)

Посилаймо делеґації в Україну для допомоги у співпраці. А також викликаймо з України їхніх провідників до волелюбних країн світу для посилення співпраці і боротьби за визволення від сучасного окупантського безбожного поневолення. Молімось по християнських церквах і домах, посилюймо співпрацю і боротьбу для осягнення християнсько-державної мети, щоб воскресити у Божій славі незалежну християнську Україну, як колись вона була православним Світилом на Сході Европи. І тоді особливо славилася Києво-Печерська Лавра, яка дарувала 119 Святих.

Христос заповів: „Боже Царство в середині вас" (Лука, 17, 21). І йдучи за Христовою Мудрістю, вони кажуть: „Християнська Незалежна Україна в середині нас". І тому вони облиті сльозами і скривавлені ворожим терором, але моляться і борються, щоб осягнути Християнської і Національно-Незалежної перемоги. Вони вільні від страху. Бо: „Хто вірує, той не має нічого неможливого". (Матвій, 17, 18). Нині їх провадить Дух Святий, бо: „Де Дух Святий, там воля" (2, Кор. 3, 17).

І коли хворі зверталися до Ісуса Христа з повною вірою у Нього, то Він оздоровляв їх і говорив: „Віра твоя спасла тебе".

А тому не шукаймо ворогів, а шукаймо і творімо друзів і союзників Незалежної Християнської України, особливо у цей час відроджуючого піднесення. І Христос допоможе нам по нашій вірі творити добро. Він сказав Св. Апостолам: „Хто не супроти вас, той за вас" (Лука, 9, 50). Отже, „Хто не проти незалежної християнської України, той за неї". Але в іншому місці Христос застеріг: „Хто не зі Мною, той супроти Мене; хто не збирає зі Мною, той розкидає" (Матвій, 12, 30).

А це означає: „Хто не із незалежною християнською Україною, той проти неї: хто не єднається щиро з української нацією, той руйнує її".

І тому ми мусимо бути цілком свідомі у нашій праці і збройній боротьбі у відношенні до наших близьких і далеких сусідів, а також минулих друзів і ворогів, які спритно прикриваються у різних формах християнства, використовуючи його, як слуги диявола. А деякі просто заявляють, що вони вороги Бога і вороги волелюбного людства, діючи, як біснуваті диктатори.

Та найбільше місійне призначення в християнській любові і вірі, мудрості і самопожертві припадає на провід, як у святій Христовій Церкві, так і в національно-державній, у Господній мудрості української християнської нації.

І ми бачимо, як Христос перед Своїми трагічними муками, облитий сльозами, молився до Святого Отця Небесного в Гетсиманії, щоб Апостоли гідно сповнили своє ґльобальне місійне провідницьке християнське призначення: „А за тих Я посвячую в жертву Самого Себе, щоб освячені правдою стали й вони. Та не тільки за них Я благаю, а й за тих, що за їхнього слова увірують в Мене" (Іван, 17, 19-20).

І сталося Боже чудо, що невелика група апостолів, з малою освітою, але з абсолютною любов'ю і вірою, з Божою мудрістю і Христовою самопожертвою у своє провідницьке призначення довершили свою ґльобальну християнську місію із повною досконалістю, включаючи самовідречення.

Вони створили й розбудували у трагічно-жахливих умовах святу Христову Церкву, яка є ведучою вірою і Божою наукою для людства не тільки на землі, але яка є ведучою у Божих вселенських законах еволюційного розвитку. І слава Богові, що ми є ісповідниками її.

Гартуючи їх, Христос говорив: „Ви ж оті, що перетривали зі Мною, у Моїх випробовуваннях" (Лука, 22, 28).

І тут найбільшу відповідальність Христос покладає на добрих душпастирів для піднесення віри і сили для здійснення ідеалів Господньої правди для благобуття людства. А також Він покладає надію і на всіх віруючих, які саможертвенно йдуть за своїми правдивими душпастирями.

А з якою Благословенною урочистістю зустрічав ізраїльський нарід славний в'їзд Ісуса Христа до Єрусалиму, як давно жданого Месію: „Благословенний, хто йде в Ім'я Господнє! Осанна на Висоті" (Матвій, 21, 9). І в цьому піднесенні ізраїльського народу брали участь небесні сили, щоб перед трагічним розп'яттям Христос славно закінчив Своє велике благовістя на землі. І це ми бачимо з Преображення Господнього: „І ось два мужі з Ним розмовляли, — були то Мойсей та Ілля, що з'явилися в славі, і говорили про кінець Його, який в Єрусалимі Він має докінчити" (Лука, 9, 30-31).

Отже, сьогодні найрадісніше вселенське свято. Єднаймось усі в Христовій любові! Славмо Христове Воскресіння у цей час духового і воскреслого піднесення у боротьбі християнської нації у поневоленій Україні за волелюбне життя на Землі.

І „Цей День, що його дав нам Господь, радіймо і веселімось сьогодні".

Розбудуймо із палкою любов'ю нашу святу Українську Автокефальну Православну Церкву (Соборноправну), яка була відроджена в Києві, — місті премудрости Божої, — в катедрі Святої Софії, на Першому Соборі, 1921 року Божого, під первоієрархічним проводом Митрополита Києва і всієї України святого православного просвітителя священномученика Митрополита Василя Київського (Липківського), як його було канонізовано до Хору Небесних Святих, на Сьомому Соборі УАПЦ(С), в катедрі св. апостола Андрія Первозванного, в Детройті, ЗСА, 1981 християнського року.

Ми переступили Господній поріг й увійшли у перший рік другого тисячоліття християнської України. І всі одразу преобразуймося в абсолютній христовій любові і вірі, мудрості і самопожертві, включно до самовідречення. І навернімось усі у самовідданій допомозі нашій українській християнській нації, яка, обливаючись сльозами, молиться, і, хоч ранена безбожними ворогами, стікаючи кров'ю, але відважно і саможертвенно бореться за волелюбну християнську українську незалежну соборну державу, як вона була за хрестителя київської Русі-України святого рівноапостольного князя Володимира наймогутнішою потугою і православним світилом на сході Европи.

Господи Ісусе Христе Сину Божий, помилуй нас. І в цей світлий день твого славного воскересіння, ми молимо і благаємо Тебе, Спасителю наш, благослови нашу українську християнську націю для повної перемоги. Хай станеться по Твоїй Волі, бо Ти добрий і Чоловіколюбець.

І сьогодні, в цей День Твого Господнього воскресіння, улюблений наш Спасителю, благослови й освяти паски і крашанки та всі тут дари, що Твої вірні принесли до Твоєї Святої Христової Церкви.

Ми молимось і радуємось у славі Твоїй Спасителю наш.

Христос Воскрес!

Воістину Воскрес! І воістинно Воскресне у Господній вірі і любові, волі і славі християнська українська незалежна соборна держава, як поблагословив її перемогу у Свій воскреслий День Сам Син Божий Ісус Христос.

† Петро — *Архиєпископ Січеславський*

† Іосиф — *Єпископ Лубенський*

Дано на Великдень, 30-го квітня 1989 християнського року, при парафії святого Володимира, Хрестителя Української Нації, Форт Вейн, Індіяна, ЗСА.

Понад...

(Закінчення зі стор. 1)

На мітинґу виступали письменники Роман Федорів і Ростислав Братунь, а також голова товариства „Лева" Гринів. Голосуючи за кожний пункт резолюції окремо, учасники мітинґу виявили виняткову одностайність.

На мітинґу 22-го квітня було ухвалено такі резолюції:

- Мітинґ обстоює думку про необхідність змінити рішення окружних передвиборчих зборів по виборчих округах Львівської області.
- Учасники мітинґу вимагають зареєструвати всіх висунутих трудовими колективами кандидатів у народні депутати СССР.
- Оскільки виявлено ряд грубих порушень закону про вибори в ході висунення кандидатів у народні депутати і обрання делеґатів на окружні передвиборчі збори, а також в ході окружних зборів (фабрика „Карпати", Інститут прикладних проблем механіки і математики, пивзавод, ізоляторний завод, виробниче об'єднання ім. 50-річчя Жовтня, де робітники тільки голодуванням домоглися дозволу на проведення передвиборчої конференції, та ряд інших колективів), створити народну комісію для перевірки підготови та проведення окружних зборів і виявлення фактів порушення закону про вибори.
- За систематичні фальсифікації та антидемократичні дії в ході передвиборчої кампанії і окружних зборів, адміністративно-командний стиль роботи, зневажливе ставлення до громадськості міста виявити недовір'я секретареві міськкому партії Мартинюкові.
- Створити комісію з участю громадськости міста для розслідування перебігу подій 12-го березня 1989 року у Львові та покарати винних у масових побиттях та незаконних арештах громадян. Вимагаємо відставки начальника Управління внутрішніх справ області Попова.
- Учасники мітинґу вимагають матеріяльного відшкодування і повної реабілітації для всіх, хто потерпів під час подій 12-го березня.
- Визнати факт існування в області Народного Руху України за перебудову як нової громадської ініціятиви та створити нормальні умови для вільного обговорення проєкту програми Народного Руху України за перебудову і не перешкоджати в організації його осередків.

Під час голосування на запитання, хто за — над площею здійнявся ліс рук; хто проти? — з'являлася одна рука біля оточення Погребняка; хто утримався — жадної руки, хоча насправді до тих, що утрималися, слід зачислити Погребняка разом з його командою.

Після закінчення мітинґу 22-го квітня спеціяльно обрана делеґація на чолі з Романом Федорівим пішла на головну пошту, щоб надіслати колективну телеграму на адресу центральної окружної виборчої комісії з вимогою змінити рішення окружних зборів і зареєструвати всіх висунутих кандидатів.

У неділю, 23-го квітня, мало бути продовження мітинґів, а якщо не вдасться дійти згоди, львів'яни мають намір продовжувати попереджувальні страйки.

СПРАВЛЕННЯ ПОХИБОК

У статті Е. Стахова п.з. „Новий пасквіль Е.Пруса" („Свобода", ч. 73-те, 20-го квітня ц.р.) має бути: „...та доносили про рухи і діяльність ОУН-УПА". Теж треба читати: „...бо вони грабували українські села і вбивали невинних селян". Як і вкінці статті повинно бути: „Треба ствердити, що тут УПА воювала проти виселення українського населення із прадідних земель проти поліції і УБ, проти яких виступала і боролася „Солідарність" після 1981 року. УПА не виступала проти польського народу, але проти тих, які його гноблять, себто поліції і партії". — Ред.

Ділимося сумною вісткою
з Родиною, Приятелями і Друзями,
що в понеділок, 24-го квітня 1989 р. у вечірніх годинах
по тяжкій і довгій недузі упокоївся у Бозі
наш Невіджалуваний ЧОЛОВІК, БАТЬКО, ДІДО
на 76-му році життя

бл. п.

НЕСТОР СУМ

нар. Ходачків Малий біля Тернополя.

Залишив у глибокому смутку:
дружину — АННУ
дочки — ОКСАНУ з Родиною
ЛІДУ
і дальшу Родину в Україні

Вівтарна дружба в Пармі

В неділю, 9-го квітня ц.р. під час Святої Літургії о год. 8:30 вранці, після одномісячної підготовки, сім вівтарних прислужників було прийнято до вівтарної дружби при українському православному соборі св. ***Володимира в Пармі, Огайо.*** *Після Літургії кожний прислужник був представлений* ***та подаровано йому ікону від*** *старшого відділу Української Православної Ліги.*

На фото священослужителі: протопресвітер ***Степан Ганкевич*** *та о. Іван Наконечний разом із вівтарною* ***дружбою. Група з 24-ох хлопців при парафії на зміну*** *прислужують під час всіх* ***відправ в соборі.***

Великодня Служба Божа в церкві свв. Петра і Павла в Ґлен Спей

В неділю, 16-го квітня, ми вперше в цьому році вибралися до своєї хати в Ґлен Спей. Як завжди, коли ми там перебуваємо, навідуємось до храму свв. апостолів Петра і Павла. Літом там відбуваються Богослуження, а в зимовий час вірні православного ісповідання моляться у храмі св. Володимира — українській католицькій церкві.

Голова парафії свв. ап. Петра і Павла О. Линник ласкаво погодився показати нам, що ця нечисленна православна громада спромоглася зробити за цей сезон. Увійшовши до середини храму, ми не повірили своїм очам: внутрішнє викінчення закінчене! Ще тут то там потребує мазка фарби, щось підбити, підрізати. Нема вже цементових стін, нема металевої конструкції, що так вражала всіх. Втомлений (але вдоволений!) голова парафії оповідав, що це в основному заслуга В. Мазяра, мешканця Ґлен Спею, парафіянина братньої католицької церкви св. Володимира. Це він випрацював модель внутрішнього викінчення і під його пильним наглядом ідуть всі роботи. У О. Линника багато задумів для дальшого устаткування храму. Ось щойно скінчили утеплення підлоги. Вже замовлено килим, який покриє її від стіни до стіни. (Як довідуємось, килим вже постелено). Посередині церкви, з високої великої бані, буде спускатися велике панікадило. З виразу обличчя голови бачимо, що він про це знає щось більше, тільки ще не говорить. Не стримується проте і показує у вівтарі місце, де буде красуватися ікона Божої Матері-Оранти.

За традицією київської Софії, церкви-пам'ятника в Бавнд Бруку — нашого церковного центру. Ікона виконана мистцем Петром Холодним. З найбільшою радістю голова сповіщає, що в цьому чудовому храмі, вперше в сезоні, будуть відправлені Великодні Богослуження з урочистим посвяченням пасок, на які запрошується всіх, хто має змогу разом з цією громадою зустріти радісне свято Христового Воскресення.

Юрій Кузьмич

Відзначення 75-ліття парафії Непорочного Зачаття в Дітройті

З радісним почуттям вдоволення можуть сьогодні глядіти члени парафії Непорочного Зачаття на вислідн широї, гармонійної співпраці трьох поколінь, згуртованих протягом 75 років коло своєї церкви. З радісним почуттям уклінної вдячности згадувати і подивляти ініціятиву та жертвенну працю перших поселенців, котрими керувало палаюче бажання мати свою церкву, в часі, коли багато з них не мали своєї хати. Ця церква була для них виявом непохитної віри, яку вони привезли у своїх серцях, та живою відбиткою частини батьківщини, яку вони залишили. Їх глибока релігійність та любов і прив'язання до свого обряду під проводом ревних душпастирів, запевнили сукупність нашої громади та довели до розвитку сильної і свідомої української громади в нашому місті, котрої зовнішні реальні надбання дають промовисте в цьому свідоцтво.

Про ці благословенні осяги говорив Владика Іннокентій Лотоцький, ЧСВВ, в часі урочистої Служби Божої 5-го березня в церкві Непорочного Зачаття. Цей урочистий для нашої громади день стягнув до церкви велику кількість вірних, а церковний хор під орудою Павла Оначука прикрасив це торжество молитовною настроєвістю свого співу. В Службі Божій асистували Владиці священики, в першій мірі парох о. Михайло Стельмах, ЧСВВ. Почесним гостем був єпископ Української Автокефальної Православної Церкви (Соборноправної) Олександер Биковець.

Пополудневий бенкет зібрав коло 700 парафіян. Із зворушливим сентиментом про перших піонерів нашої громади говорив прот. Бернард Панчук, ЧСВВ. Не багато з тих, що збудували першу церковцю, дочекали до часу побачити величаву нову церкву, в якій сьогодні відзначаємо цей ювілей. Ще менше їх дочекалося часу, коли її розмалював мистець Михайло Дмитренко і якої стилевістю захоплюються також чужинці. І ще менше з них були свідками буйного розвитку початкової школи та відкриття першої в Америці української середньої школи в 1959 році, яка до цієї пори вже видала сотки свідомих своєї національної приналежности і своєї релігії градуантів і які близько в сто відсотках здобули вищу освіту. Сьогоднішнє покоління є наслідниками цих піонерів і ми користаємо з овочів їх праці і тому згадуємо їх з почуттям пошани і вдячности.

Зенон Василькевич, який разом з о. парохом М. Стельмахом очолював ювілейний комітет, згадав головні події в історії нашої парафії, визначних отців парохів, з яких двох стало єпископами.

Зенон Чорній, який провадив бенкетом, висловлюючи також вдячність тим, що трудились коло церкви до цієї пори, слушно звернув увагу всіх, що ці святкування повинні заохотити нас всіх до дальшої відданої праці для добра нашої церкви, що рівночасно рівняється добром для цілої громади.

Закінчив цей бенкет Владика Олександер Биковець молитвою.

Володимир Баран

Представники української громади Ґлен Спей відвідали конґресмена Б. Ґілмана

У четвер, 16-го лютого, делеґація представників зорганізованої української громади села Ґлен Спей, Н. Й., відвідала конґресмена повіту Саливан Бенджамина Ґілмана. Зустріч відбулася в канцелярії конґресмена в Мідлтавні, Н. Й., перед полуднем і тривала понад дві години. Речниками делеґації були Елизабета Ґеба, колишня радна міста Ламберленд, і місцевий адвокат д-р Андрій Шуль.

Е. Ґеба привітала конґресмена Ґілмана й представила йому присутніх представників організацій; від УККА — Василь Босак; Об'єднання Українців Ґлен Спею — Анна Мох; СУА, 62-ий Відділ — Марта Цимбаліста; УАКРада — Зенон Голубець; ООЧСУ, 54-ий Відділ — Евфрозина Мартинець; українські сеніори — д-р Богдан Цимбалістий.

В зустрічі взяла участь представниця „етнік проблемс" Дебі Бавлендер.

Д-р А. Шуль і Е. Ґеба з'ясували конґресменові причину відвідин. Як американські громадяни українського походження, ми затурбовані, що наші конституційні права є нарушувані, а то й загрожені діяльністю ОСІ, що стало знаряддям в руках певних елементів і спеціяльні мстиві атаки спрямовує зокрема проти українців. ОСІ взяло собі за ціль дискримінувати американців українського походження, приписуючи їм антисемітизм і пронацизм. ОСІ зараз перемінилося в еліту прокураторів, які є під пресією певних політичних кіл, і які перед ніким не відповідають, і ми вважаємо, що ОСІ переступило свій мандат, який дістало від леґіслятури прокуратури, але оборона її не могла дістати, що не є згідне з американським законом і є нарушенням громадянських прав.

Присутні також ствердили, що в багатьох випадках, наприклад, М. Ковальчук з Філядельфії і Ф. Валюс з Чикаго, ОСІ обвинувачувала їх у воєнних злочинах, алє американський суд визнав їх невинними, однак вони є зруйновані морально й матеріяльно й цього їм і їхнім родинам ніхто вже не заверне, а вони терпіли через неправдиві оскарження ОСІ. Ще й зараз багато наших громадян, американців українського походження, живуть у вічному страху, що хтось „вкаже на них пальцем", а ОСІ дістане „документацію" від КҐБ і розпочне мучити цих людей морально й викінчувати їх матеріяльно.

Вказали, що закон Елизабет Гольцман доводить до того, що оскаржується невинних людей, американських громадян, і цей закон Конґрес повенин уневажнити.

Підкреслили, що не тільки жиди потерпіли в часі Другої світової війни, але й українці багато більше потерпіли від гітлерівської Німеччини, а відтак від Сталіна й КҐБ дальше переслідує українців.

Тому представники прийшли до конґресмена порадитися й просити помочі, щоб американський Конґрес мав вгляд в діяльність ОСІ, як він має вгляд в інші справи, які торкаються американських громадян і їхніх громадських прав.

Конґресмен Ґілман ствердив, що наша громада є дуже рухлива — активна,

Представники української громади Ґлен Спей у конґресмена Б. Ґілмана (третій зліва у першому ряді).

Підкресливши, що ніхто з нас не квестіонує того, що винні в воєнних злочинах, якщо такі зробили, повинні бути притягнені до відповідальности, але вимагаємо, щоб американські громадяни були суджені в американських судах, де матимуть можність правної оборони, як це мають в Америці навіть кримінальні злочинці.

Ствердили, що держави Ізраїль в часі Другої світової війни ще не було й тому не було правної підстави видавати Івана Дем'янюка до Ізраїля. Якщо йому була доказана вина воєнних злочинів, його повинен був судити американський кримінальний суд. Ми знаємо, що ОСІ передає людей в руки КҐБ на жорстокі муки, а то й смерть.

В багатьох випадках, як Осідач, Ковальчук, Дем'янюк й інші, ОСІ мало в своїх руках евіденцію відтяжуючу для них. Ця евіденція була доступна для уважно слухав д-ра Шуля, Ґебу й інших членів делеґації, робив нотатки і часто звертався по інформації до Дебі Бавлендер у Вашінґтоні. В своїх відповідях конґресмен часто цитував з документів, які мав зі собою, а саме відносно справ денаціоналізації і депортації, відносно судової процедури і про відношення ОСІ до повище порушених справ.

Присутні передали конґресменові понад 800-сторінкову книжку-документацію „Паблик гиринґ он ОСІ вайолейшен", видану в Філядельфії в 1988 році заходом Американсько-Української Ради Політичних Акцій в Америці. Конґресмен зацікавився книжкою зразу, а коли прочитав, що одним, хто зізнавав перед комісією, був колишній федеральний прокуратор Ремзей Кларк, то відразу звернувся до Дебі Бавлендер, щоб перестудіювала цю книжку. Також сам обіцяв простудіювати книжку й взяти до уваги порушені делеґатами справи.

Присутні порушили також справу американського консуляту в Києві, яка була виринула ще за президентури Ніксона.

Зустріч зорганізувала Евфрозина Мартинець з рамени місцевого відділу УККА.

З. М.

ПРОШУ ВИПРАВИТИ

У щоденнику „Свобода" з 23-го березня ц.р. був надрукований допис „В 40-ий день смерти сл. п. маґістра І. Базарка". В цьому сказано, що я прощав сл. п. маґістра Івана Базарка від ЦУКА. Я прощав маґістра Івана Базарка від Української Світової Кооперативної Ради, а не від ЦУКА.

Лев Футала